

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی فسا

دانشکده پزشکی

پایان نامه برای اخذ درجه دکتری پزشکی عمومی

عنوان :

بررسی ارتباط کیفیت خواب با میزان کنترل قند در بیماران مبتلا به دیابت در شهرستان فسا

استاد راهنما :

فرزانه مدرسی

استاد مشاور:

امیر انصاری

توسط:

نیلوفر قصرالدشتی

مهر ۹۹

بررسی ارتباط کیفیت خواب با میزان کنترل قند در بیماران مبتلا به دیابت در شهرستان فسا

مقدمه: اختلالات متابولیک بخصوص دیابت می‌تواند کمیت و کیفیت خواب را تحت تأثیر قرار دهد. دیابت یکی از بیماری‌های متابولیکی است که به دلیل شیوع بالا و عوارض ناتوان کننده‌ای که بر جا می‌گذارد از چالش‌های بهداشت عمومی محسوب می‌شود. هدف از انجام این مطالعه بررسی ارتباط میزان کنترل قند با کیفیت خواب در بیماران مبتلا به دیابت در شهرستان فسا بود.

روش بررسی: این مطالعه یک مطالعه توصیفی مقطعی-تحلیلی بود که بر روی ۲۰۹ نفر از بیماران مبتلا به دیابت که در سیستم ریجستری دیابت فسا ثبت نام شده اند انجام شد. جهت بررسی کیفیت خواب، از پرسشنامه کیفیت خواب پترزبورگ (PSQI) که بصورت آنلاین برای بیماران ارسال شد و بصورت خودارزیابی میزان اختلال خواب بیماران اندازه‌گیری شد. تشخیص دیابت در این مطالعه بر اساس یکی از موارد زیر صورت گرفت: داشتن دو نوبت قند پلاسمای خون وریدی ناشتا (FBS) مساوی یا بیشتر از 126 mg/dl یا قند پلاسمای ۲ ساعت بعد از مصرف 75g گلوکز خوراکی، مساوی یا بیشتر از 200 mg/dl باشد و یا دوتا HbA1c بیشتر مساوی ۶/۵ یا علائم دیابت همراه با یک Random BS بیشتر مساوی ۲۰۰. در نهایت داده‌ها با روش آماری کای دو و رگرسیون لجستیک و و ضریب همبستگی پیرسون در نرم افزار SPSS22 تجزیه و تحلیل شد.

یافته‌ها: میانگین سن بیماران در این مطالعه ۵۶/۵ سال و میانگین سن ابتلاء ۹/۲ سال ثبت شد. میانگین هموگلوبین HbA1c ۸/۳ میلی گرم در دسی لیتر و میانگین FBS ۱۸۵/۸ بدست آمد. (۹۴/۷ درصد) افراد دیابت نوع ۲ داشتند. ۵۲/۶ درصد از بیماران دارای کیفیت خواب خوب و ۴۷/۴ درصد از افراد دارای کیفیت خواب ضعیف بودند. کمترین میزان HbA1c ۴/۵، بیشترین میزان ۱۶ میانگین و انحراف معیار ۲/۱ ± ۸/۳ می‌باشد. ۵۵/۱ درصد افراد مذکر کیفیت خواب خوب و ۴۴/۹ درصد کیفیت خواب ضعیف داشتند. ۵۱/۴ درصد افراد مونث کیفیت خواب خوب و ۴۸/۶ درصد کیفیت خواب ضعیف داشتند.

بحث و نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج این مطالعه، رابطه معنی داری بین کیفیت خواب و سطح HbA1c و FBS در افراد مبتلا به دیابت در شهرستان فسا وجود ندارد. نتایج این مطالعه همسو با برخی پژوهش‌ها و مخالف با بعضی دیگر می‌باشد. این نتایج نشان دهنده اهمیت بررسی علل دیگر همچون نژاد، موقعیت جغرافیایی، عادات غذایی و... بر کیفیت خواب و سطح HbA1c و FBS می‌باشد.

واژگان کلیدی: کیفیت خواب، دیابت، قند خون، پرسشنامه کیفیت خواب پترزبورگ (PSQI)، شهرستان فسا

Abstract:

Relationship between glycemic control and sleep quality in patients with diabetes mellitus at Fasa

Introduction: Metabolic disorders, particularly diabetes can affect the quantity and quality of sleep. Diabetes is one of the metabolic diseases that is considered as a public health challenge due to its high prevalence and debilitating side effects. The aim of this study was to investigate the relationship between glucose control and sleep quality in patients with diabetes in Fasa.

Materials and Methods: This study was a cross-sectional descriptive-analytical study that was performed on 209 patients with diabetes registered in the Fasa Diabetes Registry. To assess sleep quality, the Petersburg Sleep Quality Questionnaire (PSQI), which was sent online to patients, was measured as a self-assessment of sleep disorders. diabetes diagnosis is consist of : two fasting venous blood plasma (FBS) glucose equal to or greater than 126 mg / dl, plasma sugar 2 hours after ingestion of 75 g of oral glucose equal to or greater than 200 mg / dl, or two HBA1Cs greater than 6.5 or symptoms of diabetes with Random BS more than 200. Finally, the data were analyzed by chi-square, logistic regression and Pearson correlation coefficient in SPSS22 software.

Results: The mean age of patients in this study was 56.5 years and the mean age of infection was 9.2 years. The mean hemoglobin HbA1c was 8.3 mg / dL and the mean FBS was 185. 8. (94.7%) had type 2 diabetes. 52.4% of patients had good sleep quality and 47.4% of people had poor sleep quality. The lowest HbA1c is 4.5, the maximum is 16 and the standard deviation is 8.3 ± 2.1 . 55.1% of males had good sleep quality and 44.9% had poor sleep quality. 51.4% of females had good sleep quality and 48.6% had poor sleep quality.

Conclusion: According to the results of this study there is no significant relation between sleep quality and hemoglobin A1c and FBS levels in diabetic patients at Fasa . The findings of this study are consistent with some previous studies and it is against of studies that indicating the importance of review other causes such as geographical factor, race, diet and... on sleep quality and FBS and HbA1c level.

Keywords: Sleep quality, Diabetes, Blood sugar, Sleep quality questionnaire Petersburg (PSQI), Fasa city